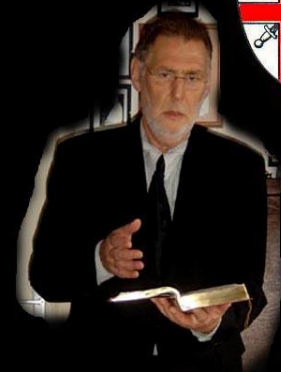

The Berea School of Theology and Ministries on Internet
© 2003 - 2010

**Uw Woord is een lamp voor mijn voet,
en een licht op mijn pad.
Psalm 119:105**

ds. Philippe L. De Coster, D.D.

Berea Evangelische Huiskerk

Twee Priesterschappen

door **Philippe L. De Coster, B.Th., D.D.**

Er bestaan twee priesterschappen, ten eerste van all gelovigen, en dat betekent van alle gedoopten, die later tot volwassenheid gekomen hun geloofsbelijdenis hebben afgelegd, en aan de Eucharistieviering of Avondmaal viering zijn toegelaten; de tweede, zij die bij de bijzondere priesterschap behoren en de zeven sacramenten bedelen, volgens rang en functie, de diaken, de priester, en de bisschop.

Het priesterschap van alle gelovigen.

Het priesterschap van alle gelovigen in Jezus Christus is zeer Bijbels, vooral Nieuwtestamentisch, de gelovigen die samen de universele “gemeente” (Lichaam van Christus) vormen, waarvan Hij het Hoofd is, en wij de leden zijn. Het wordt vooral in de volgende Bijbelverzen aangehaald:

1 Pet. 2:9-10

(9) Maar u bent een uitverkoren geslacht, een koninkrijk van priesters, een heilige natie, een volk dat God zich verworven heeft om de grote daden te verkondigen van hem die u uit de duisternis heeft geroepen naar zijn wonderbaarlijke licht. 10 Eens was u geen volk, nu bent u Gods volk; eens viel Gods ontferming u niet ten deel, nu wordt zijn ontferming u geschonken.

1 Korintiërs, hoofdstuk 12

- (1) Broeders en zusters, over de gaven van de Geest wil ik u het volgende zeggen.
- (2) Zoals u weet was u in de tijd dat u nog heidenen was volledig in de ban van goden die taal noch teken geven.
- (3) Daarom zeg ik u nadrukkelijk: niemand kan ooit door toedoen van de Geest van God zeggen: 'Vervloekt is Jezus,' en niemand kan ooit zeggen: 'Jezus is de Heer,' behalve door toedoen van de heilige Geest.
- (4) Er zijn verschillende gaven, maar er is één Geest;
- (5) er zijn verschillende dienende taken, maar er is één Heer;
- (6) er zijn verschillende uitingen van bijzondere kracht, maar het is één God die ze allemaal en bij iedereen teweegbrengt.
- (7) In iedereen is de Geest zichtbaar aan het werk, ten bate van de gemeente.
- (8) Aan de een wordt door de Geest het verkondigen van wijsheid geschonken, aan de ander door diezelfde Geest het overdragen van kennis;
- (9) de een ontvangt van de Geest een groot geloof, de ander de gave om te genezen.
- (10) En weer anderen de kracht om wonderen te verrichten, om te profeteren, om te onderscheiden wat wel en wat niet van de Geest afkomstig is, om in klanktaal te spreken of om uit te leggen wat daar de betekenis van is.
- (11) Al deze gaven worden geschonken door een en dezelfde Geest, die ze aan iedereen afzonderlijk toebedeelt zoals hij wil.
- (12) Een lichaam is een eenheid die uit vele delen bestaat; ondanks hun veelheid vormen al die delen samen één lichaam. Zo is het ook met het lichaam van Christus.
- (13) Wij zijn allen gedoopt in één Geest en zijn daardoor één lichaam geworden, wij zijn allen van één Geest doordrenkt, of we nu Joden of Grieken zijn, of we nu slaven of vrije mensen zijn.
- (14) Immers, een lichaam bestaat niet uit één deel, maar uit vele.
- (15) Als de voet zou zeggen: 'Ik ben geen hand, dus ik hoor niet bij het lichaam,' hoort hij er dan werkelijk niet bij?
- (16) En als het oor zou zeggen: 'Ik ben geen oog, dus ik hoor niet bij het lichaam,' hoort het er dan werkelijk niet bij?
- (17) Als het hele lichaam oog zou zijn, waarmee zou het dan kunnen horen? Als het hele lichaam oor zou zijn, waarmee zou het dan kunnen ruiken?
- (18) God heeft nu eenmaal alle lichaamsdelen hun eigen plaats gegeven, precies zoals hij dat wilde.
- (19) Als ze met elkaar slechts één lichaamsdeel zouden vormen, zou dat dan een lichaam zijn?

- (20) Het is juist zo dat er een groot aantal delen is en dat die met elkaar één lichaam vormen.
- (21) Het oog kan niet tegen de hand zeggen: 'Ik heb je niet nodig,' en het hoofd kan dat evenmin tegen de voeten zeggen.
- (22) Integendeel, juist die delen van het lichaam die het zwakst lijken zijn het meest noodzakelijk.
- (23) De delen van ons lichaam waarvoor we ons schamen en die we liever bedekken, behandelen we zorgvuldiger en met meer respect
- (24) dan die waarvoor we ons niet schamen. Die hebben dat niet nodig. God heeft ons lichaam zo samengesteld dat de delen die het nodig hebben ook zorgvuldiger behandeld worden,
- (25) zodat het lichaam niet zijn samenhang verliest, maar alle delen elkaar met dezelfde zorg omringen.
- (26) Wanneer één lichaamsdeel pijn lijdt, lijden alle andere mee; wanneer één lichaamsdeel met respect behandeld wordt, delen alle andere in die vreugde.
- (27) Welnu, u bent het lichaam van Christus en ieder van u maakt daar deel van uit.
- (28) God heeft in de gemeente aan allerlei mensen een plaats gegeven: ten eerste aan apostelen, ten tweede aan profeten en ten derde aan leraren. Dan is er het vermogen om wonderen te verrichten, de gave om te genezen en het vermogen om bijstand te verlenen, leiding te geven of in klanktaal te spreken.
- (29) Is iedereen soms een apostel? Of een profeet? Is iedereen een leraar? Kan iedereen wonderen verrichten?
- (30) Of kan iedereen genezen? Kan iedereen in klanktaal spreken en kan iedereen die uitleggen.
- (31) Richt u op de hoogste gaven. Maar eerst wijs ik u een weg die nog voortreffelijker is.

Efeziërs 4

Christus als fundament

- (1) Ik, die gevangenzit omwille van de Heer, vraag u dan ook dringend de weg te gaan die past bij de roeping die u hebt ontvangen:
- (2) wees steeds bescheiden, zachtmoedig en geduldig, en verdraag elkaar uit liefde.
- (3) Span u in om door de samenbindende kracht van de vrede de eenheid te bewaren die de Geest u geeft:

- (4) één lichaam en één geest, zoals u één hoop hebt op grond van uw roeping,
- (5) één Heer, één geloof, één doop,
- (6) één God en Vader van allen, die boven allen, door allen en in allen is.
- (7) Aan ieder van ons is genade geschonken naar de maat waarmee Christus geeft.
- (8) Daarom staat er: ‘Toen hij opsteeg naar omhoog, voerde hij gevangenen mee en schonk hij gaven aan de mensen.’
- (9) ‘Hij steeg op’ – wat betekent dat anders dan dat hij ook is afgedaald naar wat lager ligt, naar de aarde?
- (10) Hij die is afgedaald is dezelfde als hij die opsteeg, tot boven de hemelsferen, om alles met zijn aanwezigheid te vullen.
- (11) En hij is het die apostelen heeft aangesteld, en profeten, evangeliëverkondigers, herders en leraren,
- (12) om de heiligen toe te rusten voor het werk in zijn dienst. Zo wordt het lichaam van Christus opgebouwd,
- (13) totdat wij allen samen door ons geloof en door onze kennis van de Zoon van God een eenheid vormen, de eenheid van de volmaakte mens, van de tot volle wasdom gekomen volheid van Christus.
- (14) Dan zijn we geen onmondige kinderen meer die stuurloos ronddobberen en met elke wind meewaaien, met wat er maar verkondigd wordt door mensen die tot alles in staat zijn wanneer ze anderen listig en doortrapt op een dwaalspoor willen brengen.
- (15) Dan zullen we, door ons aan de waarheid te houden en elkaar lief te hebben, samen volledig toe groeien naar hem die het hoofd is: Christus.
- (16) Vanuit dat hoofd krijgt het lichaam samenhang, en wordt het ondersteund en bijeengehouden door alle gewrichtsbanden. Ieder deel draagt naar vermogen bij tot de groei van het lichaam, dat zo zichzelf opbouwt door de liefde.
- (17) Op gezag van de Heer zeg ik u dus met klem: ga niet langer de weg van de heidenen met hun loze denkbeelden.
- (18) In hun geest heerst duisternis en ze zijn vervreemd van het leven met God, omdat ze hem niet kennen en hun hart voor hem gesloten hebben.
- (19) Afgestompt als ze zijn, geven ze zich over aan losbandigheid en storten ze zich in allerlei zedeloze praktijken.
- (20) Maar zo hebt u Christus niet leren kennen!
- (21) U hebt toch over hem gehoord, u hebt toch onderricht over hem gekregen? Door Jezus wordt duidelijk
- (22) dat u uw vroegere levenswandel moet opgeven en de oude mens, die te gronde gaat aan bedrieglijke begeerten, moet afleggen,

- (23) dat uw geest en uw denken voortdurend vernieuwd moeten worden
(24) en dat u de nieuwe mens moet aantrekken, die naar Gods wil geschapen is in waarachtige rechtvaardigheid en heiligheid.

Het nieuwe leven

- (25) Leg daarom de leugen af en spreek de waarheid tegen elkaar, want wij zijn elkaars ledematen.
(26) Als u boos wordt, zondig dan niet: laat de zon niet ondergaan over uw boosheid,
(27) geef de duivel geen kans.
(28) Laat wie steelt niet meer stelen, maar eerlijk de kost verdienen door zelf hard te werken om iets weg te kunnen geven aan wie het nodig heeft.
(29) Laat geen vuile taal over uw lippen komen, maar alleen goede en waar nodig opbouwende woorden, die goeddoen aan wie ze hoort.
(30) Maak Gods heilige Geest niet bedroefd, want hij is het stempel waarmee u gemerkt bent voor de dag van de verlossing.
(31) Laat alle wrok en drift en boosheid varen, alle geschreeuw en gevloek, en alle kwaadaardigheid.
(32) Wees goed voor elkaar en vol medeleven; vergeef elkaar zoals God u in Christus vergeven heeft.

Het bijzondere priesterschap (diaken, priester, bisschop)

Een andere Levenskeuzen dan het huwelijk of die erbij komt, is het Priesterschap. Ook daarvoor is er een sacrament. Krachtens dit sacrament en de zending van de Bisschop is een priester gemachtigd om aan de gelovigen de andere sacramenten toe te dienen en in navolging van Christus zelf als herderzorg te dragen voor de aan hem toevertrouwde mensen.

Pastoor van Ars, 1786-1859, als priester van zijn tijd:

"Als het sacrament van het priesterschap niet bestond, dan zouden wij Onze Heer niet hebben. Wie heeft Hem daar in het tabernakel geplaatst? De priester. Wie heeft uw ziel aangenomen bij uw binnentreden in het leven? De priester. Wie voedt haar met het Lichaam en Bloed van Christus en wie bereidt haar voor om voor God te verschijnen? De priester, altijd de priester. Wat een belangrijk persoon is de priester! God gehoorzaamt hem! Hij spreekt twee woorden en Onze Lieve Heer komt daarop uit de hemel neerdalen in een kleine hostie".

Deze catechese of onderricht over het sacrament van de wijding begint bij het begin: het priesterschap van Christus zelf. Maar ....., zo zal men opwerpen, Christus was toch helemaal geen priester? Inderdaad, Christus was geen priester. Toch niet in de zin zoals het Israël ten tijde van Jezus z'n priesters had. Deze priesters, uit de stam van Levi, deden dienst in de tempel van Jeruzalem. Hun taak was het om de mensen bij God te vertegenwoordigen en om in hun naam offers op te dragen voor hun zonden. Door de offers werden zij weer met God verzoend. Zulk een priester is Jezus dus nooit geweest. Maar toch deed Hij iets vergelijkbaars met wat de tempelpriesters in Jeruzalem deden. Door zijn kruisdood heeft Jezus zichzelf namelijk als offer opgedragen aan de Vader en zo de mensheid eens en voorgoed met God verzoend. In die zin was Jezus dus zowel **het offer** (Zichzelf) als **de priester** die het offer opdroeg op het "altaar" van het kruis.

Er is echter een belangrijk verschil tussen Christus en de tempelpriesters van Jeruzalem met hun offers. In de tempel dienden de priesters telkens weer opnieuw offers te brengen om de mensen telkens weer opnieuw met God te verzoenen. Het offer van Zichzelf, dat Christus als priester opdraagt, is uniek: het is eenmalig, definitief en hoeft nooit meer herhaald te worden. Na Christus zijn er geen priesters en geen offers meer nodig. Hij heeft het allemaal eens en voorgoed volbracht.

Het ambtelijke priesterschap in de Latijnse Oud Rooms Katholieke Kerk van Vlaanderen

Als we het priesterschap van Christus goed begrepen hebben, dan rijst er een nieuwe vraag! Als het priesterschap als het offer van Christus uniek is geweest en als Hij het offer van zijn leven eens en voorgoed heeft opgedragen, hoe komt het dan dat er in de Kerk zoiets bestaat als een gewijd ambt? Zijn er dan nog wel priesters nodig in de Kerk? Die vraag kunnen we beantwoorden door op zoek te

gaan naar **de betekenis** van het ambtelijke priesterschap in de Katholieke Kerk. We geloven namelijk dat Christus, tijdens het Laatste Avondmaal, het priesterschap heeft ingesteld om op die manier, langs het dienstwerk van de priester, **tastbaar aanwezig** te kunnen zijn in de Kerk. Doorheen de priester blijft Christus zijn Kerk besturen en opbouwen. Langsheen de priester, en doorheen de overige sacramenten waarvan hij de bedienaar is, blijft Christus zijn heil en genade aanbieden aan de gedoopten.

Met een moeilijke term zeggen we dan dat de priester handelt *in persona Christi* (**in de persoon van Christus**). Hiermee wordt dan bedoeld hoe Christus werkzaam is doorheen de priester. De priester is het instrument van Christus en hij treedt op in de persoon van Christus zelf. Dat betekent niet dat de priester plotseling een heilig man zo zijn, immuun voor elke menselijke zwakheid en vrij van zonde. Nee hoor, de priester is en blijft een gewoon mens zoals jij en ik. Maar deze menselijke beperktheid is geen hindernis of belemmering opdat Christus, doorheen de priester, zijn genade meedeelt aan de gelovigen. Het is immers niet de priester die handelt, maar Jezus Christus zelf **dóór** hem. Als de priester doopt, is het eigenlijk Christus die doopt. En als de priester de eucharistie viert is het eigenlijk Christus die het eucharistisch offer opdraagt. En als de priester het Evangelie verkondigt is het Christus die spreekt. En zo is het ook bij de andere sacramenten.

Om het verder te verduidelijken kunnen we het nog anders uitdrukken: het ambt van de priester is niet ingesteld om het priesterschap van Christus te vermenigvuldigen maar om het **tegenwoordig** te stellen. Net zo min als het eucharistisch offer, waarvan de priester de gewijde bedienaar is, bedoeld is om het unieke en alles omvattende offer van Christus te herhalen of aan te vullen. We moeten het eerder **zó** zien dat de priester, op grond van zijn wijding, optreedt als de ver-**tegenwoordig**-er van Christus. Door de priester en door zijn handelen is Christus **tegenwoordig** in zijn Kerk. Door de priester is Christus aanwezig als het hoofd van zijn Lichaam (de Kerk), als de herder van zijn kudde, als de hogepriester van het offer, als de leraar van de waarheid.

De drie graden van het sacrament: bisschop, priester, diaken.

Het sacrament van de wijding krijgt concreet gestalte in **drie wijdingsorden**: bisschop, priester en diaken.

De **bisschoppen** bezitten de volheid van het priesterschap. Zijn zijn de opvolgers van de apostelen over wie Christus de heilige Geest heeft uitgestort. Op hun beurt hebben de apostelen door handoplegging de geestelijke gave meegedeeld aan hun medewerkers. Die geestelijke gave is dan verder doorheen de tijden overgeleverd van generatie op generatie via de bisschopswijding. Als opvolgers van de apostelen zetten zij Christus' zending in deze wereld verder.

De bisschoppen hebben hun dienstwerk in gedeeltelijke zin overgedragen aan de **priesters**. Zij zijn de medewerkers van de bisschop en staan hem bij om zijn apostolische zending ten uitvoer te brengen. Een priester handelt dus nooit alleen of in eigen naam: hij treedt op in verbondenheid met zijn bisschop van wie hij zijn zending heeft ontvangen.

De bisschop en de priester delen in het priesterschap van Christus. De derde wijdingsorde, de **diakens**, behoren tot de graad van dienst en ontvangen een wijding in functie van het dienstbetoon. Hij ondersteunt de bisschop en de priester met zijn dienstwerk.

Wie kan priester worden?

De Latijnse Oud Rooms Katholieke Kerk van Vlaanderen houdt voor dat alleen een gedoopte geldig de heilige wijding kan ontvangen. Zij doet dit op grond van het feit dat Christus **mannen** heeft uitgekozen om zijn groep van twaalf

apostelen te vormen, maar op Pinksterdag, de vurige tongen waren ook op de aanwezige vrouwen gekomen, dat wilt zeggen ze ontvingen de Heilige Geest zoals de mannen. Trouwens, Christus had vele vrouwelijke volgelingen en hij had ook een zeer hoge waardering voor de waardigheid van alle vrouwen, maar Hij koos eerst mannen om zijn twaalf apostelen te zijn. En de apostelen hebben op dezelfde wijze gehandeld toen zij hun medewerkers voor het eerst uitkozen.

In die zin erkent de Kerk dat zij door de keuze van haar Heer gebonden is aan deze traditie, maar sinds zijn de tijden verandert, de levenswijze van de gelovigen waarbij de “Kerk van Christus” zich moet aanpassen uit liefde voor Christus, want “God is Liefde”, het is Zijn eeuwige attribuut. Een vrouw is even belangrijk als de man in kerk en wereld.

Onze Kerk heeft nood aan priesters. Zij brengen met de gelovigen Christus tastbaar in ons midden. Daarom moet de Kerk ook bidden voor haar priesters opdat zij als heilige en toegewijde priesters door het leven zouden gaan, een voorbeeld waaraan vele gelovigen zich kunnen optrekken. Daarom ook moet de Kerk blijven bidden om nieuw priesters, om nieuwe roepingen, die het dienstwerk binnen de Kerk ook in de toekomst kunnen blijven uitoefenen.

Dankzij het bijzondere wijdingssacrament wordt de zending, die Christus aan zijn apostelen heeft toevertrouwd, in de kerk voortgezet tot aan het einde der tijden. Door de gewijde bedienaren samen met de gelovigen, in het bijzonder de bisschoppen en priesters, wordt de aanwezigheid van Christus als hoofd van de kerk zichtbaar gemaakt in de geloofsgemeenschap.

© September 2014 – The Berea School of Theology and Ministries on Internet for House Churches, Ghent, Belgium.